

SVENSK STANDARD

SS-EN 14033-2:2017

Fastställt/Approved: 2017-06 21
Utgåva/Edition: 2
Språk/Language: svenska/Swedish
ICS: 14.540;45.020;45.120;93.100

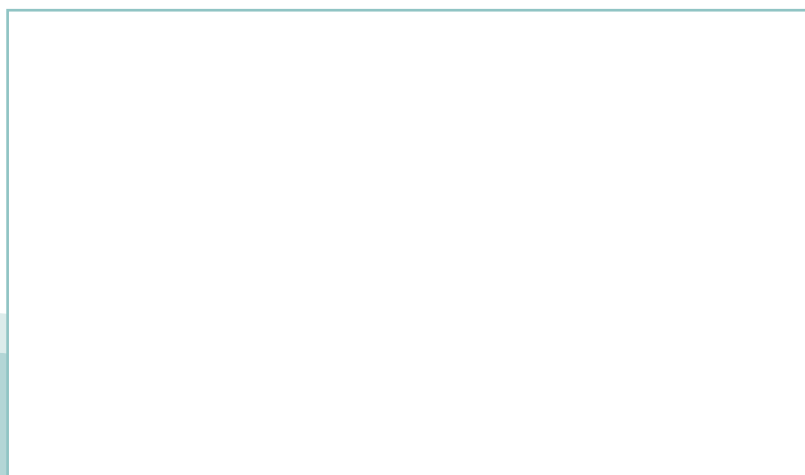

Järnvägar – Spår – Spårgående maskiner för spårbyggnad och spårunderhåll –

Del 2: Tekniska krav för förflyttning under arbete och arbete

Railway applications – Track – Railbound construction and maintenance machines –

Part 2: Technical requirements for travelling and working

Standarder får världen att fungera

SIS (Swedish Standards Institute) är en fristående ideell förening med medlemmar från både privat och offentlig sektor. Vi är en del av det europeiska och globala nätverk som utarbetar internationella standarder. Standarder är dokumenterad kunskap utvecklad av framstående aktörer inom industri, näringsliv och samhälle och befrämjar handel över gränser, bidrar till att processer och produkter blir säkrare samt effektiviserar din verksamhet.

Delta och påverka

Som medlem i SIS har du möjlighet att påverka framtida standarder inom ditt område på nationell, europeisk och global nivå. Du får samtidigt tillgång till tidig information om utvecklingen inom din bransch.

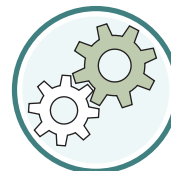
Ta del av det färdiga arbetet

Vi erbjuder våra kunder allt som rör standarder och deras tillämpning. Hos oss kan du köpa alla publikationer du behöver – allt från enskilda standarder, tekniska rapporter och standardpaket till handböcker och onlinetjänster. Genom vår webbtjänst e-nav får du tillgång till ett lättnavigerat bibliotek där alla standarder som är aktuella för ditt företag finns tillgängliga. Standarder och handböcker är källor till kunskap. Vi säljer dem.

Utveckla din kompetens och lyckas bättre i ditt arbete

Hos SIS kan du gå öppna eller företagsinterna utbildningar kring innehåll och tillämpning av standarder. Genom vår närhet till den internationella utvecklingen och ISO får du rätt kunskap i rätt tid, direkt från källan. Med vår kunskap om standarders möjligheter hjälper vi våra kunder att skapa verklig nytta och lönsamhet i sina verksamheter.

Vill du veta mer om SIS eller hur standarder kan effektivisera din verksamhet är du välkommen in på www.sis.se eller ta kontakt med oss på tel 08-555 523 00.

Standards make the world go round

SIS (Swedish Standards Institute) is an independent non-profit organisation with members from both the private and public sectors. We are part of the European and global network that draws up international standards. Standards consist of documented knowledge developed by prominent actors within the industry, business world and society. They promote cross-border trade, they help to make processes and products safer and they streamline your organisation.

Take part and have influence

As a member of SIS you will have the possibility to participate in standardization activities on national, European and global level. The membership in SIS will give you the opportunity to influence future standards and gain access to early stage information about developments within your field.

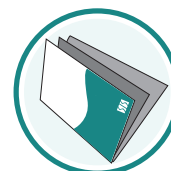
Get to know the finished work

We offer our customers everything in connection with standards and their application. You can purchase all the publications you need from us - everything from individual standards, technical reports and standard packages through to manuals and online services. Our web service e-nav gives you access to an easy-to-navigate library where all standards that are relevant to your company are available. Standards and manuals are sources of knowledge. We sell them.

Increase understanding and improve perception

With SIS you can undergo either shared or in-house training in the content and application of standards. Thanks to our proximity to international development and ISO you receive the right knowledge at the right time, direct from the source. With our knowledge about the potential of standards, we assist our customers in creating tangible benefit and profitability in their organisations.

If you want to know more about SIS, or how standards can streamline your organisation, please visit www.sis.se or contact us on phone +46 (0)8-555 523 00

Europastandarden EN 14033-2:2017 gäller som svensk standard. Standarden fastställdes 2017-06-21 som SS-EN 14033-2:2017 och har utgivits i engelsk språkversion. Detta dokument återger EN 14033-2:2017 i svensk språkversion. De båda språkversionerna gäller parallellt.

Denna standard ersätter SS-EN 14033-2:2008+A1:2011, utgåva 1.

The European Standard EN 14033-2:2017 has the status of a Swedish Standard. The standard was approved and published 2017-06-21 as SS-EN 14033-2:2017 in English. This document contains a Swedish language version of EN 14033-2:2017. The two versions are valid in parallel.

This standard supersedes the Swedish Standard SS-EN 14033-2:2008+A1:2011, edition 1.

© Copyright/Upphovsrätten till denna produkt tillhör SIS, Swedish Standards Institute, Stockholm, Sverige. Användningen av denna produkt regleras av slutanvändarlicensen som återfinns i denna produkt, se standardens sista sidor.

© Copyright SIS, Swedish Standards Institute, Stockholm, Sweden. All rights reserved. The use of this product is governed by the end-user licence for this product. You will find the licence in the end of this document.

Upplysningar om sakinhållet i standarden lämnas av SIS, Swedish Standards Institute, telefon 08-555 520 00. Standarder kan beställas hos SIS som även lämnar allmänna upplysningar om svensk och utländsk standard.

Information about the content of the standard is available from the Swedish Standards Institute (SIS), telephone +46 8 555 520 00. Standards may be ordered from SIS, who can also provide general information about Swedish and foreign standards.

Denna standard är framtagen av kommittén för Järnvägar, SIS/TK 254.

Har du synpunkter på innehållet i den här standarden, vill du delta i ett kommande revideringsarbete eller vara med och ta fram andra standarder inom området? Gå in på www.sis.se - där hittar du mer information.

Innehåll

Sida

Orientering	8
1 Omfattning	9
1.1 Allmänt	9
1.2 Giltighet för denna Europastandard	10
2 Normativa hänvisningar.....	10
3 Termer och definitioner	11
4 Användningsområde för maskiner	12
5 Järnvägsspecifika krav och/eller åtgärder.....	12
5.1 Samverkan med infrastrukturen	12
5.1.1 Allmänt	12
5.1.2 Påkänning på räls.....	12
5.1.3 Hjälpjul, hjälpstyrningar och rörliga delar	13
5.1.4 Maximal hjulbelastning	14
5.1.5 Belastning på ballast.....	16
5.1.6 Belastning på banvall.....	16
5.1.7 Belastning på strukturer	16
5.2 Stabilitet och urspårningssäkerhet	17
5.2.1 Påvisande av vältstabilitet, stationär maskin	17
5.2.2 Säkerhet mot urspårning vid förflyttning under arbete.....	19
5.2.3 Säkerhet mot urspårning vid arbete.....	19
5.3 Maskinprofil	22
5.3.1 Infällning av rörliga maskindelar vid förflyttning under arbete	22
5.3.2 Arbetsprofil	23
5.3.3 Överskridande av lastprofil i arbetsläge	24
5.4 Arbetsplatser	24
5.4.1 Allmänt	24
5.4.2 Arbetsplatsarrangemang	24
5.4.3 Arbetspositioner – sikt.....	24
5.4.4 Hyttfönster som endast används för arbete	24
5.5 Tillträde till arbetsplatser.....	25
5.5.1 Allmänt	25
5.5.2 Tillträde till arbetsplatser.....	25
5.6 Påverkan på miljön.....	25
5.6.1 Avgaser	25
5.6.2 Ljudnivå utanför maskinen.....	25
5.7 Elektromagnetisk kompatibilitet	25
5.8 Skydd mot risker orsakade av elektrisk traktionsutrustning (kontaktledning/strömskena)	25
5.8.1 Allmänt	25
5.8.2 Skydd mot spänningsförande kontaktledning	25
5.8.3 Minsta säkerhetsavstånd mellan maskindelar och kontaktledningsutrustning	26
5.8.4 Minsta säkerhetsavstånd mellan maskindelar och strömskena	26
5.8.5 Särskilda jordningsanordningar och/eller skydd mot traktionsåterledningsström.....	27
5.8.6 Användning av strömavtagare för annat ändamål än traktion	27
5.9 Skydd mot brandrisk.....	27
5.9.1 Materialkrav.....	27
5.9.2 System för detektering och släckning av brand	27
5.9.3 Brandsläckning utanför maskinen	27
5.10 Arbetsbelysning	27
5.11 Maskiners synlighet	27
5.11.1 Positionsljus för varning vid förflyttning under arbete	27

SS-EN 14033-2:2017 (Sv)

5.11.2	Ytterligare positionsljus.....	28
5.12	Bromsar	28
5.12.1	Allmänt	28
5.12.2	Stoppsträcka	28
5.12.3	Stillastående i lutning	29
5.13	Varningssystem.....	29
5.13.1	System för att varna personal för trafik på intilliggande spår	29
5.13.2	System för varning vid förflyttning under arbete.....	30
5.14	Förutsättningar för återställning.....	30
5.15	Dataregistrering.....	30
5.16	Parametrar som påverkar markbaserade system	30
5.17	Traktionsutrustning.....	30
5.18	Laserutrustning	31
5.19	Fjärrstyrning	31
6	Verifiering av överensstämmelse med krav och/eller särskilda säkerhetsåtgärder.....	31
6.1	Allmänt	31
6.2	Provningsmetoder	31
6.2.1	Allmänt	31
6.2.2	Visuell kontroll.....	31
6.2.3	Mätning.....	31
6.2.4	Funktionsprovning	32
6.2.5	Belastningsprovning.....	32
6.2.6	Särskild verifiering/mätning	32
7	Användarinformation	32
7.1	Allmänt	32
7.1.1	Anvisningar.....	32
7.1.2	Särskilda driftanvisningar	32
7.1.3	Underhållsanvisningar	34
7.2	Varningsskyltar och piktogram.....	34
8	Märkning av maskiner.....	34
	Bilaga A (normativ) Särskilda nationella förutsättningar	35
	Bilaga B (normativ) Checklista för överensstämmelse	40
	Bilaga C (normativ) Varningsskylt	42
	Bilaga D (informativ) Arbetsprofil.....	43
D.1	Allmänt	43
D.1.1	Introduktion.....	43
D.1.2	Omfattning	43
D.1.3	Använda symboler	43
D.2	Fastställande av horisontell arbetsgräns	45
D.2.1	Allmänt	45
D.2.2	Egenskaper hos arbetsspår och maskin	46
D.2.3	Egenskaper hos standardfordon som körs på intilliggande spår som är i drift.....	46
D.3	Beräkning av minskningar för gränslinje enligt Figur D.2, tillämpliga på kritiska delar av maskinen.....	46
D.4	Fastställande av fritt utrymme för rörliga delar	47
D.4.1	Allmänt	47
D.4.2	Beräkningsmetod	48
D.4.3	Tillägg för krökning, för rörliga delar (Z_b)	48
D.4.4	Tillägg för rälsförhöjning (Z_u).....	48
D.4.5	Säkerhetstillägg (z_s)	48
D.4.6	Erforderligt kinematisk fritt utrymme för standardfordon på spår i trafik (RB_k).....	49
D.4.7	Möjligt utvändigt fritt utrymme för rörlig del (AW_z)	49

Bilaga E (normativ) Teknisk dokumentation	55
E.1 Allmänt	55
E.2 Generella anmärkningar rörande maskinen	55
E.3 Monteringsritningar som anger följande:	55
E.4 Detaljritningar som visar följande:	55
E.5 Detaljritningar som visar följande	55
E.6 Teknisk information	56
E.7 Möjliga funktioner för rörliga delar	56
Bilaga F (normativ) Begränsande geometriska parametrar för nedsatt arbetsspår	57
Bilaga G (normativ) Piktogram – piktogram för arbetsriktning	58
Bilaga H (informativ) Metod för beräkning av urspårningssäkerhet.....	59
H.1 Beräkning av urspårningssäkerhet	59
H.1.1 Allmänt	59
H.1.2 Beräkning av skevning för fordonsprovning	60
H.1.3 Gränsvärde för urspårningssäkerhet	60
H.1.4 Styrkraft och vertikal hjulbelastning för ledande hjul	61
H.1.5 Styrkraft och vertikal hjulbelastning för ledande hjul i arbetsbelastningsfall.....	61
H.1.6 Beräkning av fordonets vridstyvhet	62
Bilaga I (informativ) Procedur för tillstånd för maskin i arbetsläge – arbetstillstånd	65
I.1 Allmänt	65
I.2 Giltighet för och tillämpning av arbetstillstånd.....	65
I.2.1 Giltighet	65
I.2.2 Tillämpningsområde	65
I.2.3 Utvidgning av tillämpningsområde	65
I.2.4 Återkallande av arbetstillstånd	65
I.2.5 Förnyande av arbetstillstånd	65
I.3 Ansökan om arbetstillstånd	66
I.4 Inlämnande av teknisk dokumentation	66
I.5 Typprovning	66
I.6 Kvalitetskontroll	66
I.7 Typgodkännande.....	66
I.8 Undersökning av den färdiga maskinen	66
I.9 Arbetstillstånd för maskiner identiska med en typgodkänd maskin	67
I.10 Vägran att bevilja arbetstillstånd	67
I.11 Giltighet för arbetstillstånd	67
I.12 Förfarande för arbetsavtal	68
Bilaga J (informativ) Grund för beräkningar.....	69
J.1 Maskiner utan enheter för lastkontroll	69
J.2 Maskiner med enheter för lastkontroll	69
Bilaga K (informativ) Bruksanvisning	70
Bilaga L (normativ) Konstruktionsspecifikation för strömvtagare för jordning, där sådana tillåts i individuell infrastruktur	71
L.1 Syfte	71
L.2 Strömvtagarposition	72
L.3 Upprätthållande av kontakt mellan slitskena och kontaktledning	72
L.4 Utformning av slitskena.....	72
L.5 Elektrisk förbindelse mellan överdelen av strömvtagaren för potentialutjämning och rälsen.....	72
Bilaga M (Informativ) Struktur för Europastandarder för spårbyggnads- och underhållsmaskiner.....	74
Litteraturförteckning	76

SS-EN 14033-2:2017 (Sv)

Tabeller

Tabell 1 – Gränsvärden för spänningar på rälsen.....	13
Tabell 2 – Maximal hjulbelastning för maskin vid förflyttning under arbete och arbete, för maskiner utan anordningar för styrning av hjulbelastning	15
Tabell 3 – Maximal hjulbelastning med maskin vid förflyttning under arbete och arbete för maskin som inte lyfter last eller maskin som lyfter last med anordningar för styrning av hjulbelastning	16
Tabell 4 – Belastningsfall för stabilitetsberäkning	18
Tabell 5 – Belastningsfall för provning av förebyggande av vältning	19
Tabell 6 – Jämförelse av spårparametrar.....	20
Tabell 7 – Minsta säkerhetsavstånd mellan maskindelar och kontaktledningsutrustning	26
Tabell 8 – Minsta säkerhetsavstånd mellan maskindelar och strömskena.....	26
Tabell 9 – Maximal stoppsträcka	29
Tabell A.1 – Särskilda nationella förutsättningar	38
Tabell B.1 – Fastställande av säkerhetskrav och/eller säkerhetsåtgärder	40
Tabell F.1 – Begränsande geometriska parametrar för nedsatt arbetsspår.....	57
Tabell M.1 – Struktur över Europastandarder för spårbyggnads- och underhållsmaskiner	75

Figurer

Figur 1 – Rältvärsnitt med markerade påkänningspunkter enligt tabell 1	13
Figur C.1 – Varningsskylt	42
Figur C.2 – Exempel på generell varningsskylt.....	42
Figur D.1 – Position för arbetszoner och zongräns mellan arbetsspår och intilliggande driftspår	45
Figur D.2 – Lateral arbetsgräns	47
Figur D.3 – Erforderlig kinematisk profil för fordon med lastprofil G1 eller G2, framförda på spår öppet för trafik, med kurvradie $250\text{ m} \leq R < 2\ 000\text{ m}$	51
Figur D.4 – Erforderligt kinematiskt utrymme "RBk" för standardfordon med lastprofil G1 eller G2, framförda på driftspår med kurvradie $2\ 000\text{ m} \leq R < 4\ 000\text{ m}$	52
Figur D.5 – Erforderligt kinematiskt utrymme "RBk" för fordon med lastprofil G1 eller G2, framförda på driftspår med kurvradie $R \geq 4\ 000\text{ m}$	53
Figur D.6 – Representation av varianter för beräkning av tillåtet arbetsavstånd AW_z	54
Figur G.1 – Exempel på piktogram som anger arbetsriktningar	58
Figur I.1 – Förfarande för arbetsavtal	68
Figur L.1 – Princip för potentialutjämnning (exempel)	71
Figur L.2 – Slitskenans rörelsefrihet – exempel på strömvtagare för potentialutjämnning	72
Figur M.1 – Flödesdiagram över Europastandarder för spårbyggnads- och underhållsmaskiner.....	74

Förord

Denna Europastandard har utarbetats av CEN/TC 256 "Railway applications". Sekretariatet hålls av DIN.

Denna Europastandard ska ges status av nationell standard, antingen genom publicering av en identisk text eller genom ikraftsättning senast november 2017, och motstridande nationella standarder ska upphävas senast november 2017.

Enligt CEN/CENELECs interna bestämmelser ska följande länder fastställa denna Europastandard: Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Island, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Makedonien, Malta, Nederländerna, Norge, Polen, Portugal, Rumänien, Schweiz, Serbien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Turkiet, Tyskland, Ungern och Österrike.

Denna Europastandard har utarbetats under mandat som CEN fått av Europeiska Kommissionen och EFTA. Den stöder grundläggande krav i EUs direktiv.

Det bör uppmärksammas att vissa beståndsdelar i denna Europastandard möjligen kan vara föremål för patenträtter. CEN ska inte hållas ansvarig för att identifiera någon eller alla sådana patenträtter.

SS-EN 14033-2:2017 (Sv)**Orientering**

Denna Europastandard har utarbetats för att uppfylla grundläggande krav i EU-direktiv för att underlätta för en öppen marknad för varor och tjänster.

Detta dokument utgör det andra i en serie om tre delar som utgör Europastandarden: *Järnvägar – Spår – Spårgående maskiner för spårbyggnad och spårunderhåll*.

- Del 1 innehåller de tekniska krav och krav rörande säkerhet som gäller för maskiner i färdläge. Denna standard är harmoniserad med den tekniska specifikationen för driftkompatibilitet (TSD) för kommissionens beslut 2011/291/EU om lok och passagerarfordon, vilken själv uppfyller de grundläggande kraven för att säkerställa järnvägssystemets driftkompatibilitet som beskrivs i artikel 1 i EU-direktivet 2008/57/EG.
- Del 2 innehåller de tekniska kraven för förflyttning under arbete och arbete.
- Del 3 innehåller säkerhetskraven för maskiner vid förflyttning under arbete och arbete. Denna standard är harmoniserad med EUs maskindirektiv 2006/42/EG.

För avvikelser eller särskilda nationella förutsättningar, se Bilaga A.

De risker som är förenade med alla mekaniska, elektriska, hydrauliska, pneumatiska och andra maskinkomponenter och som behandlas i relevanta Europastandarder omfattas inte av denna Europastandard. Vid behov anges hänvisningar till tillämpliga standarder av denna typ.

1 Omfattning

1.1 Allmänt

I denna Europastandard fastställs de särskilda tekniska krav rörande järnvägar, vilka gäller vid förflyttning under arbete samt vid arbete för maskiner och andra fordon som används vid byggnation, underhåll och inspektion av spår, strukturer, banvall och fast elektrisk traktionsutrustning (kontaktledningssystem – strömskena), enligt specifikation i EN 14033-1.

Denna Europastandard gäller för alla spårgående maskiner och andra fordon – kallade maskiner – som endast arbetar på järnväg (utnyttjar adhesionen mellan räl och rälshjul) som och används vid byggnation, underhåll och inspektion av spår, strukturer, infrastruktur och fast elektrisk traktionsutrustning.

Denna Europastandard gäller maskiner som är avsedda att använda signal- och trafikledningssystem. Andra, liknande maskiner behandlas i andra Europastandarder, se Bilaga M.

Denna Europastandard gäller för nominell spårvidd 1 435 mm. Vissa krav kan vara tillämpliga även för arbete på infrastruktur med mindre nominell spårvidd (smalspår) eller större nominell spårvidd (bredspar), spårvägar, järnvägar som använder annat än adhesion mellan räl och rälshjul, samt underjordiska infrastrukturer.

Denna Europastandard innefattar säkerhetskrav rörande järnvägsspecifika problem vid förflyttning under arbete och arbete på olika infrastrukturer. Tillämpning av dessa krav är föremål för en verifieringsprocess, som inte ingår i denna Europastandard, men en Bilaga I är inkluderad för information. I samtliga fall krävs arbetstillstånd för tillträde till infrastrukturen.

Denna Europastandard är också tillämplig för maskiner som i arbetsposition delvis vilar på ballast eller banvallen.

Denna Europastandard gäller inte för:

- krav rörande arbetets kvalitet, inklusive relaterade mätmetoder, och maskinens prestanda¹⁾
- de specifika krav som har fastställts av respektive järnvägsinfrastrukturförvaltare rörande användning av maskiner, vilka ska vara föremål för förhandling mellan tillverkaren och maskinförvaltaren.

Denna Europastandard behandlar inte följande ytterligare krav:

- arbetsmetoder
- drift vid besvärliga förhållanden som kräver särskilda åtgärder, som arbete i tunnlar eller i utschaktningar, extrema miljöförhållanden som hög eller låg temperatur, korrosiv miljö, tropisk miljö, förorenande miljö, starka magnetfält
- drift som omfattas av särskilda regler (exempelvis områden med explosionsrisk)
- risker orsakade av fel i programvara
- risker som uppkommer vid användning vid hantering av hängande laster som kan svänga fritt
- risker orsakade av onormalt högt vindtryck, exempelvis tryck orsakat av passage av tåg med högre hastighet än 190 km/h.

---

1) Parametrar för mätning av spårkvalitet behandlas i EN 13848-3.